

Türk Nöroloji Dergisi'nin 2007 Yılında Yayınladığı Araştırma Yayınları Konusunda Rapor, Sorular ve Önerilen Yanıtlar / *Report, Questions and Suggested Answers on Research Publications Issued by Turkish Journal of Neurology in the Year 2007*

Türk Nöroloji Dergisi'nin 2007 yılı içinde düzenli olarak yayınlanan 6'ncı ve son sayısı olan bu sayısının sonlarında, alışıldığı üzere, bitirmekte olduğumuz yılın yazılarının yazar ve konu indekslerini bulacaksınız. Bu indeksleri inceleyenlerin derginin konumu ve durumu konusunda edinecekleri izlenimleri bir ölçüde kolaylaştırmak amacıyla ve belki de o listeler içinde dile gelmeyen bazı tamamlayıcı açıklamaları yapmak adına yazarlara ve okuyuculara bir rapor sunma fikrini görevimin kapsamı içinde algılıyorum.

Konu indeksi içinde yer alan yayınları üç bölümde ele almak mümkün. Bunlar: Araştırma Yazıları, Olgu ve Olgu Serisi Yazıları ve Derleme Yazıları. İlk iki yazı türüne giren yazıların her biri hakem değerlendirmesinden geçtikten, çoğu da hakemlerin görüşleri doğrultusunda ve yazarların onayıyla revize edildikten sonra yayınlanmış yazılar. Üçüncü kategoride yer alan yazılar ise derginin uluslararası danışma kurulunda ya da yandal danışmanlıkları için oluşturulmuş kurulda bulunan kişiler tarafından kaleme alınmış derlemeler. Bu yazımda daha çok geçen yılın araştırma yazıları üzerinde durmak istiyorum.

Araştırma Yazıları: Listede bu saydakilerle birlikte toplam 23 Araştırma Yazısı bulunuyor (**Sayı Başına 3.83 Yazı**). Tablo 1, dergide basılmış olan araştırma yazılarının konularını ve yazarlarını göstermektedir.

Tablo 1. Türk Nöroloji Dergisi'nde 2007 Yılı İçinde Yayınlanmış Araştırma Yazılarının Dizin Sırasına Göre Konuları ve Yazarları

1. Akut İskemik İnmede Proinflamatuvar Sitokinlerin Rolü. Jaferzadeh R., Nazliel B., Irkeç C., Erberg Ş. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(1):5-11 (Özgün Araştırma Yazısı)
2. Alzheimer Hastalığında Antioksidan Vitaminler. Ünal Ö., Sevim S., Çöl E. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(2):99-106 (Özgün Araştırma Yazısı)
3. Amiotrofik Lateral Skleroz Hastalığı Tanısında Transkranyal Magnetik Stimülasyon-Ön Çalışma. Karlıkaya G., Tanrıdağ T., Yüksel G., Afşar N., Tireli H., Bingöl C. A., Us Ö. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(1):12-20 (Özgün Araştırma Yazısı)
4. Bell Paralizi Hastalarda Elektrofizyolojik Testlerin Prognostik Değeri. Tavşan M., Karagüzel O., Şener U., Zorlu Y., Özçelik M. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(6):Basımda (Özgün Araştırma Yazısı)
5. Beyaz Cevher Lezyonları ve Migren. Över M. F., Bıçakçı Ş., Sarıca Y., Sertdemir Y. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(3):201-206 (Özgün Araştırma Yazısı)
6. Diabetes Mellituslu Hastalarda Kognitif Fonksiyonların Nöropsikolojik-Nörofizyolojik Testlerle Değerlendirilmesi. Erer S., Bakar M., Turan F., Akgöz S. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(6):Basımda (Özgün Araştırma Yazısı)
7. Dil Lateralizasyonunu Belirlemede Fonksiyonel MRG. Karlıkaya G., Hamamcı A., Neyzi N., Afşar N., Cihangiroğlu M., Tanrıdağ O., Bingöl C. A., Kovanlıkaya I. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(1):27-32 (Özgün Araştırma Yazısı)
8. Erciyes Üniversitesi Nöroloji Polikliniğine Başvuran Yetişkin Epilepsi Hastalarının Sosyo-Demografik, Klinik Özellikleri ve Depresyonla İlişkisi. Şenol V., Soyuer F., Arman F. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(4):259-266 (Özgün Araştırma Yazısı)
9. Gülhane Afazi Testi-2 (GAT-2)'nin Standardizasyon ve Geçerlik-Güvenirlik Çalışması. Maviş İ., Colay K., Topbaş S., Tanrıdağ O. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(2):89-98 (Özgün Araştırma Yazısı)
10. Hemiplejinin Anozognozisi: Intrahemisferik Anatomi. Özeren A., Mavi H., Sarıca Y., Kiriş N., Över F. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(4):252-258 (Özgün Araştırma Yazısı)
11. İzole Derin Infarktlar: Hangi Büyüklük Tek Penetran Arter Hastalığını Gösterir? Yeşilot N., Krespi Y., Tüzün E., Çoban O., Tuncay R., Bahar S. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(3):189-200 (Özgün Araştırma Yazısı)
12. Karotis Arterde Stenotik Plak Özellikleri İle İskemik Strok Rekürrensi Arasındaki İlişki. Bek S., Demirkaya Ş., Hamamcıoğlu K., Öz O., Odabaşı Z., Vural O. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(4):247-251 (Özgün Araştırma Yazısı)
13. Karpal Tünel Sendromu Tanısında Ultrasonografinin Yeri ve Elektromiyografi İle Karşılaştırılması. Doğdaş A., Işık A. O., Gümüş C., Bulut S., Öztoprak B., Topaktaş S. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(5):319-324 (Özgün Araştırma Yazısı)
14. Lökyozis Etiyopatogenezinin MR-Spektroskopi İle Değerlendirilmesi. Aydın Cantürk İ., Işık N., Candan F., Ayaz T., Yıldız N., Seleker T. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(5):305-309 (Özgün Araştırma Yazısı)
15. Miyastenia Gravis Hastalarında HLA ile Asetil Kolin Reseptör Antikoru İlişkisi. Aşan İ. F., Şener U., Bekdik P., Çoker İ., Zorlu Y. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(2):76-80 (Özgün Araştırma Yazısı)
16. Multipl Skleroz ve Endojen Antioksidan Serum Ürik Asit Arasındaki İlişki. Candan F., Işık N., Aydın Cantürk İ., Yılmaz Z., Gürer R., Yıldız N. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(6):Basımda (Özgün Araştırma Yazısı)
17. Multipl Sklerozda Difüzyon Ağırlıklı Beyin Manyetik Rezonans Görüntüleme. Terzi M., Atalay K., Incesu L., Diren B., Onar M. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(5):310-318 (Özgün Araştırma Yazısı)
18. Multipl Sklerozda Klinik ve Uzun Latanslı Refleks Yanıtlar. İsmihanoğlu B., Çelik M., Kıymaz Seleker F., Forta H. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(1):21-26 (Özgün Araştırma Yazısı)
19. Multipl Sklerozda Saplanıcı Tipte Baş Ağrısı, Atak Belirteci Olabilir Mi? Özer G., Ergün U., Üçler S., Inan L. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(4):267-272 (Özgün Araştırma Yazısı)
20. Parkinson Hastalarında Hastalık Süresinin Yürüme Parametreleri Üzerine Etkisi. Akbay Özşahin A., İnce Günel D., Demir H., Akpınar A., Üçkardeş A. O., Us Ö. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(2):107-112 (Özgün Araştırma Yazısı)
21. Parkinson Hastalığında Dopaminerjik Tedavinin Kontrast Duyarlılık, Görsel Uyarılmış Potansiyeller ve Görme Alanı Üzerine Etkisi. Türe S., İnci İ., Gedizlioğlu M., Türe M. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(2):81-88 (Özgün Araştırma Yazısı)
22. Relapsing Remitting Multipl Sklerozda Serum Kolesterol Düzeyi İle Manyetik Rezonans Görüntüleme Aktivasyonunun Karşılaştırılması. Yılmaz Z., Işık N., Candan F., Aydın Cantürk İ., Yıldız N., Erdoğan S. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(5):325-332 (Özgün Araştırma Yazısı)
23. Rey Karmaşık Figür Testi ve Tanıma Uygulaması (RKFT-T): Bir Yetişkin Türk Örneklemini Üzerinde Norm Belirleme Çalışması. Özdeniz Varan E., Öktem Tanör Ö., Gürvit H. Türk Nöroloji Dergisi 2007;13(6):Basımda (Özgün Araştırma Yazısı)

Araştırma Yazılarının Konularına Göre Dağılımı:

Tablo 2, araştırma yazılarının konularına göre dağılımını göstermektedir.

Tablo 2. Araştırma Yazılarının Konularına Göre Dağılımı

Konu Başlığı	Toplam Sayı
PARKINSON-HAREKET BOZUKLUKLARI	2
BEYİN DAMAR HASTALIKLARI	4
DEJENERATİF HASTALIKLAR	3
PERİFERİK SS-NÖROMÜSKÜLER HASTALIKLAR	3
BAŞ AĞRILARI	1
DAVRANIŞ NÖROLOJİSİ	4
EPILEPSİ	1
MÜLTİPL SKLEROZ-NÖROİMMUNOLOJİ	5
TOPLAM	23

Bir yıl süreli ve toplam 6 sayı baz alınarak elde edilen bu tablo içinde ortaya çıkan sayı ve oranlar belirli fikirler vermekle birlikte, daha inandırıcı ve geniş çerçeveli bir kanaat elde edebilmek için bu tabloyla farklı parametrelerin kıyaslanması daha gerçekçi olacaktır. **Türk Nöroloji Dergisi bir grubun ya da şahsın dergisi olmayıp, Türk Nöroloji Derneği'nin resmi yayın organıdır.** Bu derneğin, dergisi dışında bilimsel politikasını ve programlarını oluşturan unsurları bulunmaktadır. Bu unsurlar genel olarak Bilimsel Çalışma Grupları olarak anılmaktadır. Bu olgudan dolayı, sözü edilen parametrelerden en önemlisi, hiç kuşkusuz bilimsel çalışma gruplarının dergiye yönelik tavırlarının değerlendirilmesidir. Tablo 3, Türk Nöroloji Derneği çatısı altında faaliyet gösteren bilimsel çalışma gruplarını göstermektedir.

Dergiye gönderilen araştırma yazılarının alanlarıyla çalışma gruplarının faaliyet alanlarını birebir karşılaştırıp bazı çıkarımlara ulaşmak belki yanlış olabilir. **Ancak şu söylenebilir ki, çalışma gruplarından bazılarının faaliyet alanlarıyla ilgili dergiye yansıyan araştırmalar yoktur.** Bunun anlamı acaba sözü edilen faaliyet alanlarıyla ilgili Türkiye'de araştırma yapıldığı mıdır? Yoksa bu alanlarda yapılan araştırmaların Türk Nöroloji Dergisi'ne yeterince yansımadağı mıdır? İkinci olasılık daha gerçekçi görünmektedir. Ancak durum böyle

Tablo 3. Türk Nöroloji Dergisi Çatısı Altında Faaliyet Gösteren Bilimsel Çalışma Grupları*

Davranış Nörolojisi Çalışma Grubu
Epilepsi Çalışma Grubu
Nöropatik Ağrı Çalışma Grubu
Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu
Yürüme ve Denge Çalışma Grubu
Yoğun Bakım Çalışma Grubu
Hareket Bozuklukları Çalışma Grubu
Nörogenetik Çalışma Grubu
Nörobeşçet Çalışma Grubu
Nöromüsküler Çalışma Grubu
Beyin Damar Hastalıkları Çalışma Grubu
Çocuk Nörolojisi Çalışma Grubu
Nöroimmunoloji Çalışma Grubu
MS Çalışma Grubu
Baş Ağrısı Çalışma Grubu**

* TND sitesindeki sıraya göre alınmıştır

** Baş Ağrısı Çalışma Grubu TND sitesinde görünmemekle birlikte buraya alınmıştır.

olsa bile, bu, çalışma gruplarının bilimsel çalışmaları koordine etme sorumluluğunu akla getirmektedir. Acaba bu yeterince yapılmakta mıdır? **Türk Nöroloji Dergisi Editoryal Kurulu ve Yayın Danışma Kurulu içinde her çalışma grubundan arkadaşlar bulunmaktadır. Yazıların yazarlarının çoğunun adlarının da ilgili alanlardaki çalışma gruplarının listelerinde yer alıyor oluşu nasıl yorumlanabilir? Daha önce de farklı platform ve yazılarda belirttiğimiz gibi,^{1,2} alanlarıyla ilgili araştırmalardan haberdar olarak bu araştırmaları mensubu buldukları derneğin dergisine yönlendirme konusunda, çalışma grubu koordinatörlerine büyük sorumluluk düşmektedir. Bu olasılık dışında nörolojinin bazı alanlarında araştırma yapılmadığını düşünmek pek gerçekçi değildir.**

Araştırma Yazılarının, Araştırmanın Yapıldığı Yer(ler) Bazında Değerlendirilmesi:

Sınırlı sayıda da olsa, 2007 yılı içinde Türk Nöroloji Dergisi'ne yansıyan araştırmaların yapıldıkları merkez ya da merkezlerin bilinmesi de önem taşımaktadır. Tablo 4, Tablo 1'de listelenen araştırmaların merkezlerini göstermektedir.

Tablo 4. Türk Nöroloji Dergisi'nde 2007 Yılında Yayınlanan Araştırmaların Yapıldığı Yerler (Tablo 1'deki yayın sıralamasına göre)

Gazi Ü. Tıp Fakültesi-ANKARA
Mersin Ü. Tıp Fakültesi
Erdemli Devlet Hst.-MERSİN
Toros Devlet Hst.-MERSİN
Marmara Ü. Tıp Fakültesi-İSTANBUL
Yedi Tepe Ü. Tıp Fakültesi-İSTANBUL
Haydarpaşa Numune Hst.-İSTANBUL
SB Tepecik Eğt. ve Arşt. Hst.-İZMİR
Çukurova Ü. Tıp Fakültesi-ADANA
Uludağ Ü. Tıp Fakültesi-BURSA
Memory Center-İSTANBUL
Erciyes Ü. Tıp Fakültesi-KAYSERİ
Anadolu Ü. DİLKOM-ESKİŞEHİR
Antakya Devlet Hastanesi-HATAY
İstanbul Ü. İstanbul Tıp Fakültesi
GATA Tıp Fakültesi-ANKARA
Cumhuriyet Ü. Tıp Fakültesi-SIVAS
SB Göztepe Eğt. ve Arşt. Hst.-İSTANBUL
Ondokuz Mayıs Ü. Tıp Fakültesi-SAMSUN
Şişli Etfal Hastanesi-İSTANBUL
SB Ankara Eğt. ve Arşt. Hst.-ANKARA
İzmir Eğt. ve Arşt. Hastanesi
Kütahya Devlet Hastanesi

Öncelikle bu listede yer alan ve bu yolla Türk Nöroloji Dergisi'nin var olma uğraşlarına destek veren değerli meslektaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim. Son bir yılı ilgilendiren bu kısıtlı verilerle bağlayıcı yorumlardan kaçınmanın gereğine inanmakla birlikte, son bir yıl itibarıyla bu listenin dışında kalan merkezleri önümüzdeki yıl araştırmalarını yayına hazırlarken Türk Nöroloji Dergisi'ni de düşünmeleri konusunda teşvik etmek isterim. Ayrıca TND Bilimsel Çalışma Gruplarının birincil görevleri arasında derneğin bilimsel seviyesini yükseltmenin ve dergisini güçlendirmenin yer aldığını yeniden hatırlatırım.

Yüzleşmemiz Gereken Kritik Sorular ve Tartışılabilir Yanıtlar

SORU: *Derginin henüz uluslararası indekslere girememiş olması yukarıdaki listede yer almayan bazı merkezlerde yapılan araştırmaların dergiye yönlendirilmemesinde etken midir?*

ÖNERİLEN YANIT: Evet, ama bu yanıt her yönüyle kabul edilebilir bir yanıt olmaktan uzaktır. Bunu bir takım ek sorularla yüzleşerek irdeleyebiliriz.

SORU: *Türk Nörolojisi diye bir şey var mı? Yoksa biz yeryüzünün bir ülkesinde yaşayan nörologlar olarak böyle bir şeyi vehim mi ediyoruz? Diğer bir ifadeyle, Türk Nörolojisi diye bir şeyin varlığına inanmak bizler için delüzyonel bir inanç mı? Ya da bürokratik bir takıntı mı?*

ÖNERİLEN YANIT: Türkiye'de yaşayan nörologların nöroloji teorisi ve pratiğiyle ilgili olarak, bu teorinin ve pratiğin genel kurallarının kendi toplumlarına yansıtılmasıyla ve yansımalarının tespit edilmesiyle ilgili bir projesi varsa Türk Nörolojisi diye bir şeyin olduğunu söyleyebiliriz. Bu genel kuralların yansıtılması ve yansımalarının saptanması sürecinde karşılaşılan benzer ve farklı fenomenler arasındaki ilişkilerle yüzleşmek (organizasyon biçimleri, araştırmalar vs.) bu projenin varlığını uluslararası platformlarda ortaya koyabilecek yegâne yoldur. Eğer bir ülkede bilginin söz konusu olduğu alanlarda bu tür bir proje yaklaşımı yoksa herhangi bir özgünlükten, herhangi bir katkıdan söz edilemez.

Nöroloji özelinde dünyanın bizden beklediği de budur. Örneğin, bir Nörobeşçet konusunda dünya nörolojisine esas katkı bizlerden gelmeyecek de nereden gelecek? Neden ulusal nöroloji kongreleri düzenliyoruz? Neden bu kongrelerde araştırmalarımızı sunuyoruz? Neden "in the region" toplantıları yapıyoruz? Neden kendi ihtiyaçlarımız doğrultusunda çalışma grupları kuruyoruz? Neden dünyanın her tarafında, örneğin sayısız kognitif nörobilim toplantısı varken biz her yıl dünyayı Marmaris'e getiriyoruz? Bu soruların tek bir yanıtı olsa gerek: Kendi işimizle ilgili özel projelerimiz olduğu için ve dünyada bilgiyi ve bilimi geliştiren tek doğru yol bu olduğu için! Eğer bu şekilde bir yaklaşım içindeyssek dünyada bir Türk Nörolojisinin var olabileceğine de inanıyoruz demektir.

SORU: *Eğer yeryüzünde Türk Nörolojisi diye bir şeyin var olma olgusu üzerinde olumlu düşünürsek bunun gerekleri nelerdir?*

ÖNERİLEN YANIT: Evrensel boyuttaki bir teoriyi ve onun pratiğini bastığımız topraklar üzerinde yeniden üretim sürecine sokmak! Nörobilim tarihine giderek teorinin ve pratiğin nasıl oluştuğuna bakalım. Ondokuzuncu yüzyılın ikinci yarısından itibaren 3 Avrupalı ulusun katkılarını görürüz: İngilizler, Fransızlar ve Almanlar. O tarihlerde elde edilen veriler o ülkelerin dergilerinde yayınlanarak, kongrelerinde sunularak birikmeye başladı. Daha sonra, o ülkelerin dergileri, kongreleri, bu birikimlerin üzerinde uluslararası platformların oluşmasına zemin hazırladılar. Bilginin her alanında bu tür bir gelişme yaşandı.

Bu tarihi bilginin bizler için önemi ne?

Bu bilgi bize yapmamız gerekenleri özetliyor. Eğer uluslararası bilime katkı yapmak istiyorsak bu sentezi yaratmalıyız.

SORU: Türk Nörolojisinin başarısı hangi yoldan geçiyor?

ÖNERİLEN YANIT: Kendi ürettiklerini ve yeniden ürettiklerini bir yandan ülke genelinde en yaygın biçimde paylaşmak ve yaygınlaştırmak, diğer yandan da dünyaya açmak ve dünyayla paylaşmak! Eğer doğru yol buysa bunu salt uluslararası kongrelere katılarak, salt uluslararası dergilere yazı yollayarak sağlayamayız! Bu faaliyetlerin önemi tartışılmaz, ama daha da öncelikli olan, başkalarının yürüdüğü yollardan geçip dünyaya sağlıklı ve kişilikli açılmamız gerektiğidir! Bunun yolu ise, bilimin doğrularını güçlü örgütlenmemizle kendi özelimizde yeniden üretip hayata geçirmektir!

Kanımcı Türk Nöroloji Derneği'nin ve Türk Nöroloji Dergisi'nin gerçek varlık nedenleri bu eksende!

Önce, her üyesine ulaşan ve her üyesi tarafından benimsenen, kendi alanındaki aydınlanmayı üzerinde oluştuğu topraklarda

gerçekleştiren güçlü, ancak o ölçüde de demokratik bir organizasyon! Önce, her üyesinin kendi dilinde bilimin ve nörolojinin gerçekleriyle tanışıp zihinsel yapısını geliştirdiği ve içindeki özgün potansiyelle onları dünyaya açan güçlü ve çok sesli ulusal bir nöroloji dergisi!

KISACASI ÖNCE TÜRK NÖROLOJİ DERNEĞİ ve TÜRK NÖROLOJİ DERGİSİ!

İyi yıllar diliyorum.

KAYNAKLAR

1. Tanrıdağ O. DERGİLER İLGI VE DESTEKLE YAŞAR! Türk Nöroloji Derneği'nin Resmi Yayın Organı Olan Türk Nöroloji Dergisi'nin Türk Nörolojisinden Al(ama)dığı Destek Üzerine Notlar. (Editöryal) Türk Nöroloji Dergisi 13(3):163-165, 2007.
2. Tanrıdağ O. Güçlü Bir Ulusal Nöroloji Dergisi Öncelikli Hedeflerimizden Biri Olmalı. (Editöryal) Türk Nöroloji Dergisi 13(5):303-304, 2007.